

Digitalna učna platforma za učitelje in druge strokovne delavce na temo tveganega vedenja otrok in mladostnikov

Praktična, na dokazih utemeljena preventiva

Spletni dogodek – 22.6.2026 (14:30-15:30)

Globalni paradoks preventive: Zakaj financiramo požar, ne pa protipožarnih ukrepov

Matej Košir

Inštitut »Utrip« / Preventivna platforma

Digital Learning Platform

www.schoolteacherslearning.eu

Co-funded by
the European Union

 utrip

Globalni paradoks preventive

- Za odpravljanje posledic porabimo milijarde
- V preventivo
- vlagamo le malo
- Nagrajujemo krizno upravljanje
- Zanemarjamo protipožarno zaščito

Preventiva obožuje dramo

- Kriza je v središču medijske pozornosti
- Preventivi pa zmanjšujejo proračun
- Vidni problemi pritegnejo pozornost
- Nevidni uspehi pa ostanejo prezrti

Anekdota za uvod

- Marilyn Manson kot preventivni govornik?
- Obstoječi primeri »preventive« so lahko nadrealistični
- Zvezdnik (npr. z lastno izkušnjo) ≠ strokovnjak za preventivo
- Dobre namere ≠ dobra strategija

“Drogam sem rekel ne, a me ne poslušajo.”
– Marilyn Manson, ameriški rock glasbenik

Dobri nameni ≠ dobra preventiva

- Večina strokovnjakov ima **dobre namene**
- **Strast** je pomembna
- **Dokazi** so **bistveni**
- Dobre namere lahko kljub temu **povzročijo škodo**

HITRA HRANA PREVENTIVE

SLIŠI SE DOBRO,
A NE DELUJE.

Hitro. Poceni. Priljubljeno. **PREVENTIVNO KATASTROFALNO.**

KAMPANJE
ZASTRAŠEVANJA

*Strašno danes,
pozabljene jutri.*

»SAMO RECI NE«
SLOGANI

*Privlačni slogani.
Brez učinka.*

ENK RATNA
PREDAVANJA

*45 minut upanja.
Brez trajnega
učinka.*

PREDAVANJA
ZNANIH
OSEBNOSTI

*Znani obrazi.
Malo vsebine.*

PREVENTIVA, KI
TEMELJI LE NA
POLICIJI

Ukrepanje,
ne preventiva

*Osredotočenost na
kršitve pravil, ne
na dobrobit.*

KRATKOROČNI
PROJEKTI

BREZ
DOLGOROČNE
VREDNOSTI

SESTAVINE:

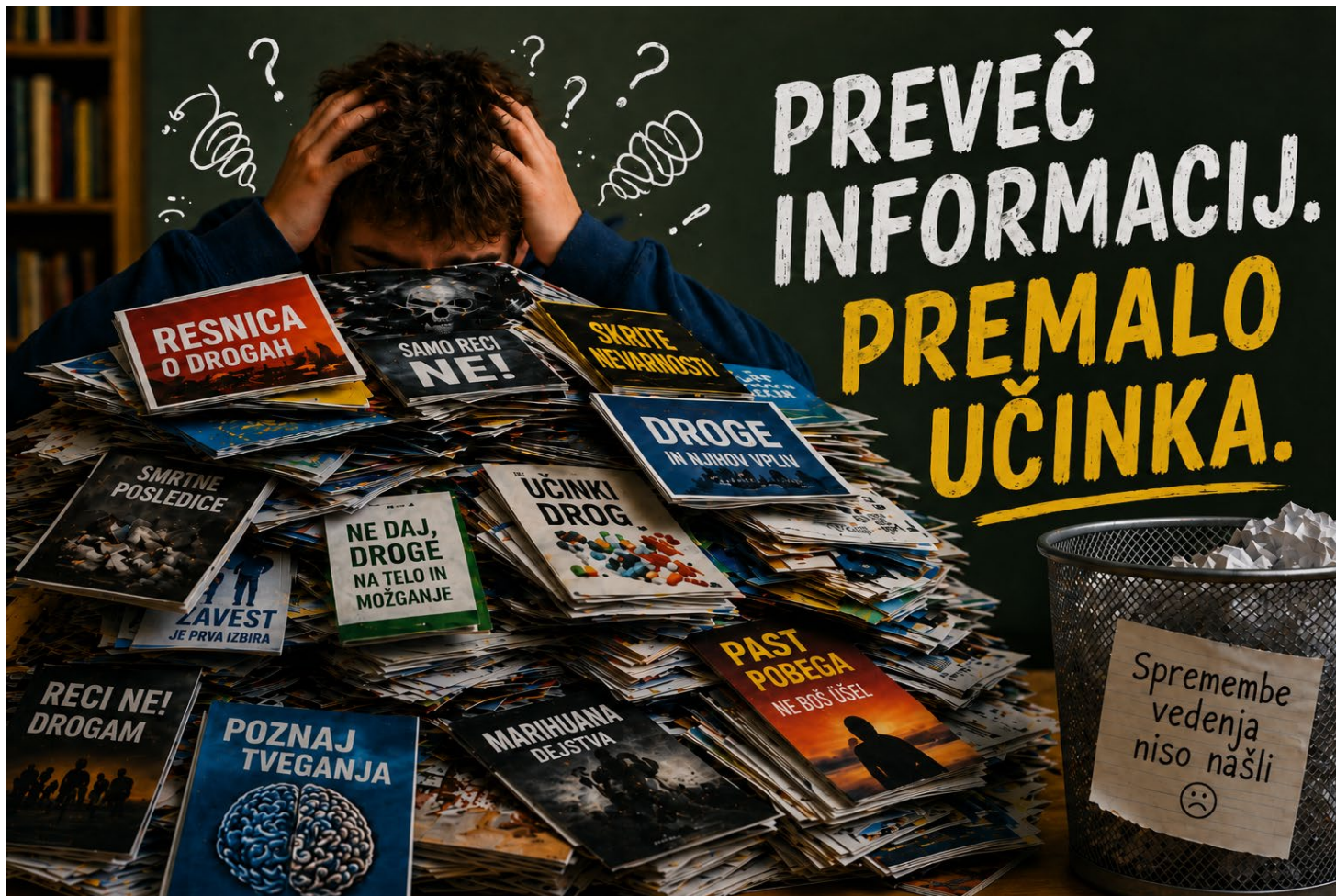
- Dobre namere
- Zastarele ideje
- Brez dokazov
- Hitre rešitve
- Upanje na najboljše

STRANSKI UČINKI:

- Zapravljen denar
- Izgubljeno zaupanje
- Brez resničnih sprememb

**NE NAROČAJMO VEČ TEGA.
GRADIMO PREVENTIVO, KI DELUJE.**

Veliki plakatni plaz

- Preobremenjenost z informacijami
- Nepomembna dejstva
- Znanje $\neq$ sprememba vedenja

Zakaj informacije same po sebi niso dovolj

- Vedenje je **čustveno**
- Družbene norme štejejo
- Pripadnost šteje
- Veščine štejejo **bolj kot dejstva**

Cena napak v preventivi

- Zapravljen denar
- Izguba zaupanja
- Frustracije strokovnjakov
- Škoda za mlade ljudi

Kaj dejansko deluje?

- ✓ Življenjske & socialne veščine
- ✓ Družinski preventivni programi
- ✓ Šolska politika / klima
- ✓ Skupnostni pristop
- ✓ Okoljske strategije
- ✓ Politike, ki temeljijo na dokazih

Pet stebrov preventive

Moj izziv za vas ...

- Od **dobrih namenov**
  - k dokazom
  - k pogumu
  - k sistemskim spremembam

Od dokazov do ukrepov: Ali nam lahko spletno učenje in UI pomagata doseči boljše rezultate?

- ✓ Dokazi obstajajo
  - ✓ Dostop je razdrobljen
  - ✓ Odločitve so počasne
- Kaj pa, če bi to lahko spremenili?

Zaključno sporočilo

»Pri preventivi ne gre za to, da bi bili popolni. **Gre za prizadevanje in za to, da vsak dan postanemo boljši.** Če združimo iskrenost, včasih tudi humor in znanost, bomo to dosegli.«

Matej Košir

(031) 880 520

info@institut-utrip.si

www.institut-utrip.si

Hvala za vašo pozornost!

>>>> **utrip**